

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och inriktning mot arbete gymnasieskolan i undervisningsämnet **bild**.

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Självvärderingen består av en del 1 som är gemensam för lärosätets ämneslärarutbildningar och den delen ska inledas med en beskrivning av hur ämneslärarutbildningarna organiseras på en övergripande nivå, se del 1. Redogör i del 1 för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) utifrån bedömningsområdena.

Självvärderingen har även en eller flera del 2. Här redogörs för utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier utifrån bedömningsområdena. Lärosätet ska inkomma med en del 2 för varje undervisningsämne¹ som omfattas av utvärderingen vid det aktuella lärosätet.

Både i självvärderingens del 1 och 2 ska det framgå vad som är gemensamt för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och inriktning mot arbete i gymnasieskolan samt vilka skillnader som finns. Observera att det i UKÄ:s beslut om urvalet av examensmål finns rekommendationer avseende i vilken del målen bör beskrivas. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kan beskrivas både i del 1 och del 2. Redogör för VFU där det är relevant för lärosätets ämneslärarutbildning.

Självvärderingens olika delar ska tillsammans ge bedömargruppen en helhetsbild av ämneslärarutbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Som bilaga till självvärderingens delar ifylls även en lärartabell. Om lärosätet anser att kursplaner eller

¹ Matematik, svenska, samhällskunskap, idrott och hälsa, bild, dans och musik.

utbildningsplaner krävs för att styrka något kan dessa laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallarna får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallarna utformning såsom marginaler.
- Del 1 ska inte överstiga 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Del 2 ska inte överstiga 15 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter om en inriktning (årskurs 7-9 eller gymnasieskola) omfattas, eller 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter om två inriktningar omfattas (årskurs 7-9 och gymnasieskola). Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Observera att självvärderingen INTE gäller kompletterande pedagogisk utbildning, KPU.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola). Relatera till ifyllt och bilagd lärartabell.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

På Ämneslärarprogrammet strävar vi efter att studenterna ska verka i en komplett akademisk miljö. Såväl i ämneskurser och examensarbetskurser som i UVK- och VFU-kurser har en stor andel undervisande lärare en doktorexamen.

Av lärartabellen framgår att 250 lärare och doktorander deltar i utbildningen i de sju ämnen som granskas. Volymen återspeglar det faktum att ämneslärarutbildningen vid GU är en av landets största, såväl till studentantal som till erbjudna ämnen som vi har examenstillstånd för (se Beskrivning i del 1). Antalet studenter i respektive ämne skiljer sig dock åt och detta påverkar förstås utbildningens utformning. I större ämnen läser lärarstudenterna särskilda kurser medan samläsning med andra utbildningar sker i ämnen med färre studenter. Ämnesstudier inklusive VFU ges alltid vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne. I några ämnen förstärks den pedagogiska kompetensen genom samverkan med lärare från utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare.

Ämneslärarstudenterna i bild ingår i en utbildningsmiljö som kallas "Bild och visuell kultur" (BVK) vilken är en enhet vid Högskolan och Design och Konsthantverk (HDK). I BVK:s lärarlag ingår 18 kvinnor och fyra män (82% respektive 18%). I kollegiet med bild- och slöjdläroinriktningarna sammantaget är förhållandet 26 kvinnor och nio män (66% respektive 34%).

Vid BVK finns två professorer i bild, en på vetenskaplig och en på konstnärlig grund. Av sex universitetslektorer har tre vetenskaplig grund, och tre har konstnärlig grund. Här finns 16 universitetsadjunkter med skilda kompetensområden inom bilddidaktik, bildpedagogik, arkitektur, bildteori, design, fotografi, fri konst, hantverk, konst- och bildvetenskap, konst- och bildhistoria, film och rörlig bild samt media och kommunikation, måleri och skulptur. Bildlärolaget har en djup och bred kompetens inom bildämnesområdet och det konstnärliga området. I bildlärolaget finns lärare med bildläroexamen och erfarenhet som bildlärare i grundskola, på gymnasium och folkhögskola. Flera lärare har dessutom läroexamina i skolämnet bild i kombination med andra ämnen. Det finns också lärare med bildläroexamen och en eller flera konstnärliga examina.

Sex personer i bildlärolaget arbetar 100%, fyra personer arbetar 80%, fem personer arbetar 60-70%, och sju personer arbetar 20-50%. Ett fåtal lärare arbetar mindre än 40 arbetstimmar i fristående kurser och som föreläsare om designhistoria. Många av lärarna har en egen verksamhet som aktiva konstnärer vid sidan om sitt arbete på HDK. Detta har både för- och nackdelar. Det positiva är att de lärare som har ett aktivt konstnärskap för med sig konstnärlig kvalitet till utbildningen, det som kan bli problematiskt är exempelvis tjänsteplanering, mötestid och att få ihop flera olika engagemang för den enskilde läraren.

75% av lärargruppen inom bild och visuell kultur (BVK) har genomgått merparten av de högskolepedagogiska kurserna vid Göteborgs universitet (GU). Sju av de 22 lärarna (33%) har genomgått tre kurser (HPE101, HPE102, HPE103), fem av lärarna (23%) har genomgått två av kurserna, fyra av lärarna (19%) har genomgått en av kurserna, en av de 22 lärarna har genomgått högskolepedagogiken på annat lärosäte, två av lärarna har pågående studier i HPE101 eller HPE102, och slutligen två lärare är helt nyanställda och har inte påbörjat den högskolepedagogiska utbildningen. Kompetensutveckling ingår i tjänsterna utifrån GU:s avtal på 10%, men utöver detta har många av lärarna gått andra utbildningar, bland annat på PIL-kurser (på enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande) och på olika fördjupningskurser (exempelvis E-lärandets juridik). Fyra av lektorerna har gått forskarhandledarutbildning och en av professorerna har gått kursen "Handledning för erfarna handledare i forskarutbildning". Lektorerna har ca 10% forskning i sin tjänst och professorerna ca 20%. Deras forskningsområden finns inom följande områden:

- Bilddidaktik och bildpedagogik
- Estetiska lärprocesser
- Hållbarhet
- Intersektionalitet
- Interkulturell pedagogik
- Multimodalitet och användandet av digitala media inklusive speldesign
- Konst- och bildvetenskap
- Konstbaserat lärande
- Barn- och ungdomskultur
- Dokumentation och bedömning
- Interaktionsdesign
- Professionalisering
- Högre konstnärlig undervisning

Fram till 2017 rekryterades ett flertal gästprofessorer från andra högskolor på mindre omfattningar. Sedan 2018 har BVK sammantaget 150% professorstjänst, vilket skapar goda förutsättningar för forskning, utbildning och samverkan utifrån GU:s målsättning för Vision2020. På HDK finns sammantaget 27 disputerade lärare och en rik utbildnings- och forskningsmiljö där lärarna och studenterna befinner sig.

Sammanfattningsvis är tjänsterna inom BVK fördelade enligt följande:

- Ledning 100%
- Programansvar 50%
- Forskning inklusive forskarutbildning, forskningshandledning och forskningsråd 88%
- Kompetensutveckling 149%

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Den sammantagna tiden för lärarnas insatser på 7-9-inriktningen är 214% tjänst samt för VFU; 30%

Specifikt för gymnasieskolan

Den sammantagna tiden för lärarnas insatser på gymnasieinriktningen är 257% tjänst samt för VFU; 30%

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Programmet arbetar aktivt för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna och att det ska finnas ämnesdidaktisk forskning på institutionerna. Förutom att det stärker professionsperspektivet så har det fått till följd att många kurser utvecklats speciellt för lärarstudenterna.

Den professionsinriktade miljön stärks ytterligare genom medverkan av doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL). CUL-doktorander finns på varje fakultet som medverkar i Ämneslärarprogrammet. Behörig att söka till forskarskolan är den som har lärarexamen. Flera CUL-doktorander genomför del av tjänst i ordinarie skolverksamhet och forskningsfrågorna har i regel ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus. CUL-doktorander bidrar till att stärka den ämnesdidaktiska forskningens plats i utbildningen och kan fungera som förebilder för studenter som är intresserade av att söka forskarutbildning.

Studenter på ämneslärarutbildningen i bild kan söka till sex olika studiegångar:

För åk 7-9:

- Bild + Annat ämne (90 hp)
- Bild + Slöjd (90 hp)
- Slöjd + Bild (60 hp)

För gymnasieskolan:

- Bild + Annat ämne (90 hp)
- Annat ämne + Bild (90 hp)
- Bild/Bild (120 hp)

Ansökan till programmet sker årligen med start på hösten. Urval till utbildningen görs via betyg och arbetsprov. Det finns en efterfrågan på utbildade lärare i bildämnet då det finns en stor mängd utbildade lärare och pågående stora pensionsavgångar. De studenter som avslutar sin utbildning får arbete inom grundskolan. Många får också arbete i gymnasieskolan, även om arbetstillfällena minskat beroende på att bildämnet tagits bort som kärnämnade och lärartätheten i bildämnet på gymnasieskolan har därmed minskat betydligt enligt Skolverkets statistik. Bild finns som perspektiv även i förskolan och en del studenter får arbete som bildpedagoger i förskolan och inom kulturskolan.

BVK erhöll examensrätt år 2011 för bildlärar-utbildning gentemot grundskola 7-9 och gymnasiet. För den nationellt unika studiegången för Bild/Bild erhöll BVK vid HDK examensrätt som enda utbildningsinstitution i landet, med tre självständiga arbeten där den sista är på masternivå. Studenterna har utöver sin ämneslärarexamen möjlighet att ansöka om filosofie kandidat respektive master i

bildpedagogik. Då bildlärarutbildningen på HDK idag vuxit till att bli den största i landet ligger det också ett ansvar att bidra till ämnesutvecklingen nationellt.

BVK är en del av institutionskollegiet Visuell och materiell kultur (VMK) på HDK. Kollegiet består i sin helhet av bild- och slöjdläroinriktningarna vid lärarutbildningen på GU. Bildpedagogik är inrättat som eget huvudområde på grund- och avancerad nivå på HDK vid Konstnärliga fakulteten. Utbildnings- och forskningsmiljön på HDK är inriktad på samhällelig utveckling och lärande där konstnärliga och kulturella processer är viktiga. Sammantaget utgör utbildning och forskning på HDK och Konstnärliga fakulteten en rik miljö sett ur konstnärligt, vetenskapligt och didaktiskt perspektiv och studenterna har möjlighet att delta i seminarier och öppna föreläsningar som ofta har frågor kring bland annat lärande, konst, kultur och hållbarhet på agendan. Ytterligare ett exempel är samarbetet med två internationellt erkända forskare inom området Arts Education (Prof. Em. D. Atkinson och Prof. K. Barad). När Barad utsågs 2016 till hedersdoktor vid Konstnärliga fakulteten var BVK värd för flera seminarier med deltagare från hela landet. Genom seminarier kom studenterna i kontakt med forskning inom bildområdet. Detta stärker den vetenskapliga grunden i utbildningen, vilket är ett pågående utvecklingsarbete utifrån breddningen av bildforskningsfältet. Årligen anordnas även en Lärarutbildningsdag samt ett utbildnings- och forskningsforum i samband med fakultetsdagar.

Andra angränsande utbildningar och arrangemang är masterprogrammet Child Culture Design, ELIA, PARSE, Gothenburg Design Festival och Barnfilmskolan på Valand som stärker förutsättningarna för en stark bildlärarutbildning. Frågor kring lärarutbildning på övergripande nivå behandlas i konstnärliga fakultetsstyrelsen och dess beredande organ.

BVK samverkar med HSM (Högskolan för scen och musik) kring forskarutbildningsämnet Estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap. Detta sker inom ramen för CUL:s forskarskola. CUL-doktorander är också länkade till den Konstnärliga forskarskolan vid fakulteten där det finns konstnärliga ämnesområden som design, fri konst, fotografi, film, konsthantverk och litterär gestaltning. Professorer och lektorer vid BVK arbetar i båda forskarskolorna som handledare och examinatorer. Inom CUL erbjuds en doktorandplats varje eller vartannat år för Konstnärliga fakulteten. Denna plats fördelas mellan de fem estetiska ämnena. Till exempel har bild sedan starten av CUL haft en licentiand (2013) och en doktorand (2017) i Estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap med specialisering inom bildområdet. De CUL-doktorander som examinerats inom bildområdet har bjudits in som föreläsare och handledare för självständiga arbeten.

Nationellt ingår BVK i ämneslärarnätverket för lärarutbildare i estetiska ämnen och har ett nära samarbete med de andra bildlärarutbildningarna i landet. Detta nätverk träffas årligen och 2018 anordnades konferensen NEÅL2018 gemensamt av HSM och HDK: <https://hsm.gu.se/Forskning-utveckling/neaal-konferens-2018>.

Vetenskapsrådet har nyligen beviljat 10,7 mkr till en Nationell forskarskola i bildpedagogik och slöjdpedagogik som kommer att samordna forskarstudier för sju licentiander med HDK som huvudansvarig institution 2019-2022. Forskarskolan kommer att genomföras i samverkan mellan HDK:s och Konstfacks bild- och slöjdlärarutbildningar, utbildningen i media vid Data- och systemvetenskap och Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik vid Stockholms universitet.

Forskning inom bildpedagogik och bilddidaktik som genomförs av forskare på BVK kommer studenterna till del på flera olika sätt. Studenterna handleds av vetenskapligt och konstnärligt kompetenta lärare och forskare genom sin studiegång. Studenterna deltar i fredagsföreläsningar med interna och externa inbjudna forskare på HDK. De läser aktuell kurslitteratur, även av sina handledare (t. ex. Carlson & Persson, 2018; Hansson Stenhammar, 2013, 2015; Karlsson Häikiö, 2013, 2018; Eriksson & Gunve, 2018) som bl.a. skrivit om intersektionella perspektiv, konstbaserat lärande, bedömning och estetiska läroprocesser.

I ett antal kurser vid BVK deltar studenterna med sina konstnärliga gestaltningar på olika typer av utställningar. Dessa utställningar kan förläggas exempelvis på HDK, i Pedagog-huset på Utbildningsvetenskapliga fakulteten eller på olika konstinstitutioner. I ett antal år har BVK samarbetat med Konstpedemin där avgångsstudenterna på gymnasieinriktningen med bild som förstaämne eller enda ämne har ställt ut sina examensarbeten.

Andra utställningar ingår i kurser som "Bild fördjupning 3 för gymnasielärare", där undervisningen bland annat behandlar det pedagogiska men också konstnärligt centrala begreppet appropriering (Evans, 2009; Marner & Örtegren, 2003; Wertsch, 1998; Young, 2010). Här används konstnärlig gestaltning som metod för fördjupning och för att problematisera bildlärollen i relation till samhälle, där utställningsteknik och problematisering av bilder i relation till offentlighet ingår.

Utställningen *Appropriering* har ställts ut på ett flertal platser, bland annat på Konstpedemin. Exempelvis hölls utställningen år 2017 på Konstnärliga fakultetens eget tillfälliga galleri på Avenyn, *AVenue*, där studenterna också publicerade en utställningskatalog med didaktiska reflektioner över konst och bildämnet i relation till bildundervisning. Studenterna i bildläroinriktningarna mot gymnasiet har vid olika tillfällen fått träffa nationella, nordiska och internationella forskare inom bildområdet utifrån att de läser en examen upp till masternivå. Dessa studenter är presumtiva intressenter för utbildning på forskarnivå, till exempel till CUL:s forskarskola, och därför behöver kopplingen till forskning på bildfältet bli mer fördjupad, inte minst i samband med det självständiga arbetet på avancerad nivå. Lärarna som arbetar i examensarbetskurserna har kunnat se att dessa möten med externa forskare har påverkat studenternas val av teorier, i förståelsen av mer fördjupade dimensioner av ämnet samt i val av teoretisk grund och metod.

På Ämnets dag 2017 genomfördes vid BVK en föreläsning om normkritiska perspektiv utifrån förkunskapens betydelse i lärandekontextuella möten och om könsdysfori med temat *Lesbian with a heterosexual tan*. Ämnets dag 2018 samordnades med slöjdämnet och hade temat digitalisering. Under dagen hölls föreläsningar med följande rubriker: "Digitaliseringen & 3D-skrivaren som verktyg för lärande i estiska ämnen" och "Virtuella Utopier – ett pedagogiskt perspektiv". Information om Ämnets dag förmedlas via RUC, Regionalt utvecklingscentrum.

Vi vill också nämna den nyligen utgivna antologin där professorerna på BVK var redaktörer: Karlsson Häikiö, T. & Eriksson K. G. (Eds.)(2018). *Art-based Education: An Ethics and Politics of Relation. Making Narratives*, Vol. 3/2018. HDK, Academy of Design and Crafts. University of Gothenburg (ingår i HDK:s publikationsserie Making Narratives). I denna antologi erbjöds lärare och vissa studenter att publicera sig.

Vissa studenter och samtliga lärare har erbjudits att publicera sina texter i samlingsverk tillsammans med lärare på utbildningen, som i den nyligen utgivna

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse - inledning

Ämneslärarprogrammet är en komplex utbildning som bedrivs vid 17 kursansvariga institutioner. För att ge en överblick för nyantagna studenter och medarbetare finns en programguide. I denna beskrivs bland annat programmets uppläggning och hur progression och sammanhang skapas mellan programmets olika kurs typer. Programguiden kompletterar utbildningsplanerna, i vilka examensmål och studiegångar presenteras.

För att säkerställa att samtliga studenter, oavsett ämnen och inriktning, ges möjlighet att uppnå examensmålen har programrådet tagit fram så kallade ramkursplaner för VFU-kurser och examensarbetskurser (se bilagor). Ramkursplanerna, som innehåller bland annat kursmål och examinationsformer, har utarbetats genom kollegial samverkan i programrådet och är gemensamma för samtliga ämnen. Med ramkursplanerna som grund säkerställer utbildningen former för examination och gemensamt innehåll inom VFU- och examensarbetskurser i samtliga ämnen.

Programrådet har även utarbetat bedömningskriterier för de båda examensarbetena. Genom programrådets uppbyggnad, där samtliga 17 kursansvariga institutioner och studenter för de båda inriktningarna finns representerade, har ramkursplaner och bedömningskriterier en bred förankring. Dessutom har undervisande lärare haft möjlighet att påverka bedömningskriteriernas utformning i samband med kollegiala konferenser. Under 2018 har programrådet även utformat en gemensam praxis för examination av självständiga arbeten. Detta arbete påbörjades i samband med en inventering av hur kompletteringar av självständiga arbeten hanterades på programmet. Inventeringen visade på relativt skilda praktiker. I vår gemensamma praxis formuleras rekommendationer inte bara för hanteringen av kompletteringar, utan också för bedömning av uppsats, opposition och försvar samt omexaminationer. Samtliga dokument är tillgängliga för både medarbetare och studenter på GU:s webbsidor.

För närvarande pågår ett arbete att ta fram gemensamma bedömningskriterier för VFU-kurserna. Arbetet leds av en av programrådets fyra fokusgrupper (se Beskrivning i del 1), VFU-gruppen, som består av programrådsledamöter, studentrepresentanter och VFU-handläggare. Utkast till nya bedömningskriterier kommer att diskuteras i samband med nästa programkonferens, som har temat "Att bedöma lärarstudenters yrkesskicklighet".

Programrådet har därmed en god överblick över utformning av VFU-kurser och examensarbetskurser. När det gäller kärnkurser skrivs och revideras kursplaner i dialog med programledare. På så sätt har programledare möjlighet att granska kursmål i relation till examensmål även för dessa kurser. Ett viktigt hjälpmedel i detta arbete är programmets målmatris. I målmatrisen framgår vilka examensmål som fokuseras i de nio kärnkurserna, i de fyra VFU-kurserna och i de två examensarbetskurserna. När kursplaner revideras kan vi med målmatrisen kontrollera hur det påverkar studenternas möjlighet att uppnå examensmålen och vid behov göra justeringar.

Vid GU ansvarar ämnesinstitutionerna för ämneskurser, examensarbetskurser och VFU-kurser. På så sätt har institutionerna ett helhetsperspektiv där ämne och profession samverkar i studenternas utbildning. Upplägg och progression i ämnet beskrivs för studenter och medarbetare i ämnesguider, som respektive ämne utarbetat. I ämnesguiderna beskrivs även hur högskolans ämne relaterar till motsvarande skolämne. Ämnesguiden presenteras för studenterna på Ämnesstudiernas dag, en introduktion till ämnesstudierna som infaller terminen innan studenterna startar sina ämnesstudier.

Till varje kurs finns en kursguide. Där beskrivs innehåll, undervisningsformer och bedömning. Kursguiden utgör den sista länken i kedjan av studieguides: programguide – ämnesguide – kursguide.

För att säkerställa att examensmålen fokuseras också i ämneskurserna uppmanas samtliga kursansvariga att relatera kursens lärandemål till programmets examensmål, som en del av kursrapporten för respektive kurs. Det sker genom att kursansvarig lärare listar vilka examensmål som behandlas i kursen.

Följande två matriser ger en översikt över kurserna i bild i den ordning de förekommer i två av de sex möjliga studiegångarna (se Utbildningsmiljö). I matriserna framgår hur kursernas innehåll relaterar till de examensmål som utvärderas.

Studiegång: Grundskola åk 7-9, bild + annat ämne (90 hp)			Examensmål				
Kurskod	Poäng	Kursnamn	1 (K1)	2 (K3)	3 (F2)	4 (F4)	5 (F5)
L911BD	4.5	Verksamhetsförlagd utbildning 1	X				X
L9BD11	15	Bild för lärare 1 (grundnivå)	X	X		X	
L9BD21	15	Bild för lärare 2 (grundnivå)	X			X	
L9BD31	15	Bild för lärare 3 (grundnivå)	X		X	X	X
L9BD21	7.5	Verksamhetsförlagd utbildning 2	X				X
L931BD	7.5	Verksamhetsförlagd utbildning 3	X				X
L9BD46	15	Bild för lärare 4 (grundnivå fördjupning)	X		X	X	X
L9BD2G	15	Självständigt arbete 1	X	X	X	X	
L941BD	10.5	Verksamhetsförlagd utbildning 4	X			X	X
L9BD2A	15	Självständigt arbete 2	X	X	X	X	

Studiegång: Gymnasiet, bild/bild (120 hp)			Examensmål				
Kurskod	Poäng	Kursnamn	1 (K1)	2 (K3)	3 (F2)	4 (F4)	5 (F5)
LG11BD	4.5	Verksamhetsförlagd utbildning 1	X				X
LGBD11	15	Bild för gymnasielärare 1 (grundnivå)	X	X		X	
LGBD21	15	Bild för gymnasielärare 2 (grundnivå)	X			X	
LGBD31	15	Bild för gymnasielärare 3 (grundnivå)	X		X	X	X
LG21BD	7.5	Verksamhetsförlagd utbildning 2	X				X
LGBF11	15	Bild fördjupning 1 för gymnasielärare (grundnivå fördjupning)	X		X	X	
LGBF21	15	Bild fördjupning 2 för gymnasielärare (grundnivå fördjupning)	X	X			
LGBF31	15	Bild fördjupning 3 för gymnasielärare (grundnivå fördjupning)	X				
LGBF41	7.5	Bild fördjupning 4 för gymnasielärare (grundnivå fördjupning)	X	X	X	X	X
LG31BD	7.5	Verksamhetsförlagd utbildning 3	X				X
LGBF51	7.5	Bild fördjupning 5 för gymnasielärare (grundnivå)	X				X
LGBD2G	15	Självständigt arbete 1	X	X	X	X	
LGBF61	15	Bild fördjupning 6 för gymnasielärare (avancerad nivå)	X		X		X
LGBD46	15	Bild för gymnasielärare 4 (avancerad nivå)	X		X	X	X
LGBF71	15	Bild fördjupning 7 för gymnasielärare (avancerad nivå)	X	X			
LGBD2A	15	Självständigt arbete 2	X	X	X	X	
LG41BD	7.5	Verksamhetsförlagd utbildning 4	X				X
LGBD56	15	Bild fördjupning 8 för gymnasielärare (avancerad nivå)	X				
LGBD5A	15	Självständigt arbete 3	X	X	X	X	

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål (K1)

1. För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i årskurs 7–9** ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

På BVK samläser studenterna på 7-9-inriktningen med studenterna på gymnasieinriktningen i tre kurser på grundläggande nivå. I de tre kurserna skapas en grund för det kommande bildläraryrket. Kurserna ger studenten kunskaper som en bildlärare behöver i sin yrkesprofession, oavsett inriktning. Samläsningen är en styrka för det gemensamma lärandet och skapar större studentgrupper som ger en större kritisk massa i utbildningen. Samtidigt ställer samläsning krav på lärarnas kompetens och på att kunna anpassa studierna gentemot de olika målgrupperna.

De kurser som följer på fördjupningsnivå och avancerad nivå utvecklar och breddar ämneskompetens i olika omfattning för de båda inriktningarna. I 7-9-inriktningen har studenterna en kortare studiegång som rymmer fördjupade studier i analoga och digitala verktyg samt konstnärligt gestaltande processer. I gymnasieinriktningen har samma fokus lagts, men i deras kurser fördjupas kunskaper och förståelse utifrån en större bredd av ämneskunskaper, där stoffdjup skapas genom att fler kurser läses under längre tid. Studenterna på gymnasieinriktningen har här mer tid att arbeta med såväl hantverkskunskaper i analoga och digitala media, som fördjupade studier inom teoretiska perspektiv och bilddidaktiska metoder. Skillnader i kursinnehåll motiveras även av de skilda styrdokument för bildämnet som gäller för olika skolformer.

När det gäller konstnärliga tekniker och metoder såsom digital bild, rörlig och stillbild, samt andra mer klassiska konstnärstekniker såsom teckning, måleri och skulptur, färg, form, yta, rum och mönster behöver bildläraryrket liknande grundkunskaper och kompetenser. Dessa s. k. medie-specifika kunskaper examineras i relation till didaktisk tillämpning och reflektion och i relation till förståelse för den blivande yrkesrollen.

Den digitala undervisningen i kurserna har ändrats under senare år utifrån en självvärdering där det uppdagades brister i utbildningen och där undervisningens upplägg och kursplaner behövde förändras. Detta utvecklingsarbete har medfört att alla kursplaner reviderats. Revideringen ledde också till att antalet poäng utökades generellt inom digitala medier och i delar av undervisningen mot fotografi och rörlig bild, ämnen som är viktiga och som framhålls i kursplanerna i bild på grundskola och gymnasium. Undervisningen i digitala medier inriktar sig mot s. k. open-learning. Open learning är en form av informellt eller icke formaliserat lärande, en pedagogisk filosofi där studenten lär sig metoder att lära sig själv vilket också går i linje med pedagogisk forskning kring digitala medier. Detta är ett sätt att svara upp mot den snabba kunskapsutveckling som finns inom digitala medier och ge studenten metoder att möta kommande framtida medier och behov av ny kunskap. Studierna utvecklar också en medie-arknologisk kunskapsyn där studenten skolas i olika typer av medier genom olika tidsepoker och dess tekniker och teorier samt hur det relaterar till vår samtid. Utbildningen syftar till att studenterna som läser Bild/Bild ska få behörighet att undervisa i fotografi respektive animation/rörlig bild vilket kräver 15 hp i respektive ämne. Detta är väsentligt utifrån krav för legitimation inom olika ämnesområden inriktat mot gymnasiet.

När det gäller bilddidaktik har bildarbetslaget påbörjat ett utvecklingsarbete för att tydliggöra skillnader i undervisningsmetodik mellan grundskola och gymnasiet. Olika arbetsgrupper ansvarar för utveckling av bildundervisning för elever i olika åldrar och skolformer.

I följande tabell ges en översikt över de kurser på grundnivå som behandlar examensmål K1:

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål K1 Kunskap och förståelse
L9BD11 Bild för lärare 1 LGBD11 Bild 1 för gymnasielärare 1	<ul style="list-style-type: none"> - redogöra för teori och begreppsbyggnader inom bildämnet ur ett historiskt och samtida perspektiv, - redogöra för olika konsthistoriska skeenden i relation till ämnet bild, - diskutera grundskolans och gymnasiets styrdokument i relation till bildämnet samt hur dessa förhåller sig till varandra.
L9BD21 Bild för lärare 2 LGBD21 Bild för gymnasielärare 2	<ul style="list-style-type: none"> - olika metoder för bildanalys och bildtolkning, - redogöra för regler och lagar i relation till bilder och bildanvändning.
L9BD31 Bild för lärare 3 LGBD31 Bild för gymnasielärare 3	<ul style="list-style-type: none"> - förklara olika sätt att värdera och bedöma barns och ungas bildarbete, - redogöra för gymnasiets bildkurser och sätta dem i relation till grundskolans kursplan för bild, - resonera kring bedömning av egna och andras gestaltande arbeten med utgångspunkt i grundskolans/gymnasiets kursplaner.

I kursen Bild för lärare 1 lär sig studenten att kritiskt granska, pröva och sätta sina kunskaper i ett sammanhang och anknyta det till relevant forskning. Den beprövade erfarenheten erhåller studenten genom progressionen mellan kurserna där moment och delar i ämneskunskaperna successivt utvecklas genom studiegången, som ett slags mikrogenetiskt lärande (Rogoff, 1999) över tid. Därför är studentens dokumentation av sin läroprocess central. I kursen utvecklar studenten kunskap och förståelse för bilden i ett samhälleligt och kulturellt sammanhang.

En examinationsuppgift som innehåller teckning, måleri och skrivning innebär att studenterna gör en legitimation i ordinarie leg/körkortsstorlek. Genom att gestalta en identitetshandling ställs studenten inför frågeställningar som har att göra med äkthet, lagar och regler, etik samt hantverkskunskaper. De får också genom uppgiften möjlighet att reflektera över vad identitet kan vara. Begreppet identitet är centralt i läroplanerna för grundskola och gymnasium. En annan uppgift som är kopplad till material och tekniker och bilddidaktisk reflektion är när studenterna utifrån en fläck på ett vitt papper ska måla med tusch och plocka fram vad de ser i fläcken. Övningen tränar föreställningsförmåga men här diskuteras även vad en fläck är, när något blir en fläck, relationen smutsigt/rent. De enskilda bilderna sätts ihop med de övrigas och ett samarbete startar för att skapa en gemensam bild. Studenterna ställs inför att rita på varandras bilder och inför dilemman om ägande, gemenskap, individ – kollektiv, rätt – fel osv. Här diskuteras samarbetet i relation till föreställningar om min bild/din bild, vilket undervisande lärare kopplar till skola, samhälle och ett omvärldsperspektiv.

I kursen Bild för lärare 2 och Bild för gymnasielärare 2 är utvecklandet av kunskap och förståelse kring bildanalys en central del. Studenten får också kunskaper om lagar och förordningar gällande bildämnet. Det egna konstnärliga arbetet tränas genom gestaltungsarbete med olika material och redskap och

anknyts till teoretiska perspektiv liksom till de kunskaper studenten erhållit i tidigare kurser om historiska och samtida kontexter. På så sätt skapas progression. Att motivera hur gestaltungsarbete kan fungera som visuellt undersökande lägger grunden till kunskaper om hur ett vetenskapligt och konstnärligt arbete kan användas som undersökande metod och skapar en grundläggande förståelse för en bildvetenskaplig grund.

Ett examinationsexempel från kursen är uppgiften om makt. Studenterna ska här presentera en konstnär ur kursboken ART NOW (Holzwarth, 2013). De söker information om konstnären och specifika verk genom tillgängliga informationskanaler, via internet och facklitteratur osv. Studenterna ska sedan presentera den konstnär/de konstverk de valt inför den övriga gruppen och ett möjligt lektionsupplägg utifrån materialet med referenser till kurslitteratur, facklitteratur och andra källor. Studenterna får sedan kollektivt del av materialet som en samling upplägg för bildundervisning. Uppgiften anknyter till kunskap och förståelse för bildlärorollen och ämneskunskaper i yrkesutövningen, att planera, genomföra bildundervisning baserat på konst- och bildhistoria och samtidskonst, men också till hur vetenskapligt och konstnärligt arbete kan användas som underlag för bilddidaktiskt undersökande som metod. I uppgiften problematiseras bilden som kunskapskälla i relation till text. Även makt och identitet diskuteras som dimensioner av de konstnärer och konstverk som studenterna valt i relation till den åldersgrupp av elever som studenten har inriktat sina studier mot.

I kursen Bild för lärare 3 och Bild för gymnasielärare 3 lär sig studenten relatera de kunskaper som erhållits i de tidigare kurserna till barn och ungas bildarbete. Fokus skiftar här från de egna kunskaperna till barn/elever/studenter, eller till rollen som blivande bildlärare. Här arbetas också med bedömning i bildämnet i grundskolan respektive gymnasieskolan. Detta berör frågor om skolutveckling och utvecklingsarbete relaterat till de olika skolformerna. I kursen påbörjas undervisningsplanering i bildämnet i relation till läroplanen. Att kunna resonera kring bedömning och att värdera egna och andras arbetsprocesser är i fokus i kursen där även den egna arbetsprocessen liksom medstudenters arbetsprocesser dokumenteras och bedöms.

Kursens examinerande moment är ett muntligt litteraturseminarium utifrån kurslitteratur; *Lärande bedömning* (Jönsson, 2013). Studenterna tar upp självvalda delar ur boken på seminariet för diskussion. Bokens innehåll som helhet belyses då studenterna för med sig olika aspekter av bedömning in i samtalet. Studenterna har även två delexaminationer: De ska skriva en bloggreflektion om bedömning i praktiken utifrån fältstudier i VFU1. Den VFU som görs i bildämnet är innehållsmässigt riktad gentemot de tre huvudområdena som studeras, det vill säga bilddidaktik, bildteori och arbete med konstnärligt gestaltande metoder. Här genomförs också ett seminarium och en workshop. Slutligen genomför studenterna en lektionsplanering av bildundervisning i form av en bedömningsmatris.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

L9BD46 Bild för lärare 4 fördjupning	<ul style="list-style-type: none"> - argumentera och redovisa för medielitteracitet, medieteorier och tekniker inom rörlig bild och fotografi och hur dessa kan tillämpas pedagogiskt och konstnärligt, - redogöra för och utveckla ämnespedagogiska och didaktiska aspekter i relation till rörlig bild och fotografi, - beskriva och reflektera över hur olika digitala verktyg och medier kan användas i utveckling och genomförande av bildundervisning och hur dessa påverkar specifika lärandesituationer.
L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - visa kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete (K1).
L9BD2A Självständigt arbete 2	<ul style="list-style-type: none"> - visa väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, - identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen - visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och valda teoretiska eller gestaltande utgångspunkter och forskningsmetoder.

Specifikt för gymnasieskolan

LGBF11 Bild fördjupning 1 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - identifiera och förklara olika medieteoretiska perspektiv, - analysera och visa hur dokumentära och massmediala bilder kan framställas och presenteras.
LGBF21 Bild fördjupning 1 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - redogöra för olika konst- och bildvetenskapliga perspektiv i förhållande till utbildningsvetenskap med inriktning mot ämnet bild, - redogöra för relationen mellan olika bildteoretiska perspektiv och kunskapsfältet visuell kultur, - identifiera och redogöra för olika bildteoretiska perspektiv i relation till konst- och bildhistoria.
LGBF31 Bild fördjupning 1 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - identifiera referenser med relevans för det egna gestaltungsarbetet, - beskriva hur grafisk formgivning och marknadsföring kan användas för att kommunicera bild och text, diskutera vad hantverksskicklighet och konstnärliga färdigheter kan innebära.
LGBF41 Bild fördjupning 1 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - analysera och problematisera konstnärliga förhållningsätt i relation till undervisning och lärande, - redovisa för och diskutera vad konstbaserad forskning kan ha för betydelse för ämnet bild, - diskutera kopplingar mellan konst, samhälle och pedagogik i och utanför skolan.
LGBF51 Bild fördjupning 5 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - identifiera och redogöra för konstnärliga referenser med utgångspunkt i olika materials betydelse för bildframställning, - redogöra för kunskapsområdet bild i relation till materialbaserat arbete som metod för lärande.
LGBD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - visa kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete (K1).
LGBF61 Bild fördjupning 6 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - utveckla och problematisera bildundervisning generellt utifrån intersektionella perspektiv och specifikt utifrån begreppen mångfald och interkulturella perspektiv i relation till bildämnet, - Definiera och motivera för hur olika identiteter och subjektpositioner kan skapas genom konst och andra visuella uttryck hos barn och unga.
LGBD46 Bild för gymnasielärare 4	<ul style="list-style-type: none"> - argumentera och redovisa för medielitteracitet, medieteorier och tekniker inom rörlig bild och fotografi och hur dessa kan tillämpas pedagogiskt och konstnärligt, - redogöra för och utveckla ämnespedagogiska och didaktiska aspekter i relation till rörlig bild och fotografi, - beskriva och reflektera över hur olika digitala verktyg och medier kan användas i utveckling och genomförande av bildundervisning och hur dessa påverkar specifika lärandesituationer.
LGBF71 Bild fördjupning 7 för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none"> - redogöra för visuella metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning, - framlägga och beskriva olika metoder inom bilddidaktik, - identifiera och jämföra vetenskapliga och bildämnesspecifika begrepp.
LGBD56 Bild fördjupning 8 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - definiera hur det självständiga arbetet lett fram till fördjupad och breddad förståelse inom eget valt område.
LGBD2A Självständigt arbete 2	<ul style="list-style-type: none"> - visa väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, - identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen - visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och valda teoretiska eller gestaltande utgångspunkter och forskningsmetoder.

I kursen Bild fördjupning 7 för gymnasielärare fördjupar studenten sin förmåga att värdera och problematisera vetenskapliga och ämnesspecifika begrepp samt att kritiskt och självständigt reflektera över egna och andras erfarenheter i relation till forskning och vetenskaplig grund. Studenten tränar sin förmåga att formulera en frågeställning, välja och argumentera för metodval samt att reflektera överanvändning av forskningsmetoder inom utbildningsvetenskaplig forskning. Inom kursen lär sig studenten också att tolka och värdera forskningsresultat med relevans för yrkesverksamheten som bildlärare. Detta uppnås genom att studenterna i kursen får lyssna till föreläsningar om utbildningsvetenskap, praxisnära forskning, forskningsetik och visuella metoder samt analysera litteratur om didaktik, metod och praxisnära forskning. Föreläsningarna åtföljs av litteraturseminarier om bl. a. *Tolkning och reflektion* (Alveson & Sköldberg, 2010), *Visuella metoder* (Fors & Bäckström, 2015) och *Being with artography* (Springgay et al., 2008). Utifrån sin läsning presenterar studenterna frågor på seminariet som de vill diskutera i gruppen och delar in sig i 'forskningsteam'. Teamen arbetar fram problemställningar och forskningsfrågor relaterat till en genomgång av olika slags vetenskapliga ingångar (artiklar). Studenterna får en genomgång på Universitetsbiblioteket av ämnesdatabaser, sökteknik, hur olika typer av källor granskas, kan jämföras och bedömas. De tränar tolkning av olika typer av referenser samt ges tid att på egen hand söka efter eget material och får individuell handledning inför en uppgift där studenterna ska påbörja skrivandet av en egen vetenskaplig artikel. Studenterna examineras genom muntliga redovisningar och skriftliga inlämningar i tre delar: 1) Forskningsteamets arbetsdagbok/processlogg, 2) Individuella korta artiklar, 3) En begreppsordbok bestående av studenternas individuella begreppslistor.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål (K3)

2. *Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Mål 2 är tydligt framskrivet såväl i de båda examensarbetskurserna som i de båda UVK-kurserna inom temaområdet "Vetenskapsteori och forskningsmetodik, utvärdering och utvecklingsarbete". En utmaning för vår utbildning är att få olika typer av kurser att hänga samman. Framförallt gäller detta för UVK-kurser och kurser som ämnesinstitutionerna ansvarar för. När det gäller mål 2 har vi därför försökt knyta de båda kärnkurserna K50G och K81A till var sitt av de båda examensarbetena. Konkret innebär det att K50G bland annat har undervisning om forskningsöversikten som genre, och att K81A har undervisning om vetenskapliga metoder, användning av data, tolkning av resultat samt forskningsetiska frågor.

I följande tabeller ges en översikt över de kurser som behandlar examensmål K3.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål K3 Kunskap och förståelse
L9BD11 Bild för lärare 1	<ul style="list-style-type: none">- redogöra för teori och begreppsbyggnader inom bildämnet ur ett historiskt och samtida perspektiv,- redogöra för olika konsthistoriska skeenden i relation till ämnet bild,- diskutera grundskolans och gymnasiets styrdokument i relation till bildämnet samt hur dessa förhåller sig till varandra.
L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none">- visa kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete (K1).
L9BD2A Självständigt arbete 2	<ul style="list-style-type: none">- visa väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,- identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen- visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och valda teoretiska eller gestaltande utgångspunkter och forskningsmetoder.

Specifikt för gymnasieskolan

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål K3 Kunskap och förståelse
LGBD21 Bild 2 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none">- förklara olika sätt att värdera och bedöma barns och ungas bildarbete,- redogöra för gymnasiets bildkurser och sätta dem i relation till grundskolans kursplan för bild,- resonera kring bedömning av egna och andras gestaltande arbeten med utgångspunkt i grundskolans/gymnasiets kursplaner.

LGBD41 Bild fördjupning 4 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - analysera och problematisera konstnärliga förhållningsätt i relation till undervisning och lärande, - redovisa för och diskutera vad konstbaserad forskning kan ha för betydelse för ämnet bild, - diskutera kopplingar mellan konst, samhälle och pedagogik i och utanför skolan.
LGBD71 Bild fördjupning 7 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - redogöra för visuella metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning, - identifiera och jämföra vetenskapliga och bildämnesspecifika begrepp. - värdera och problematisera vetenskapliga och ämnesspecifika begrepp.
LGBD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - visa kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete (K1).
LGBD2A Självständigt arbete 2	<ul style="list-style-type: none"> - visa väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, - identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen, - visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och valda teoretiska utgångspunkter och forskningsmetoder.
LGBD5A Självständigt arbete 3	<ul style="list-style-type: none"> - visa relevanta kunskaper i det egna arbetet inom ämnesstudiernas huvudområde kopplat till aktuell nationell och internationell forskning - redogöra för relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och beprövade erfarenhetsbaserade utgångspunkter och forskningsmetoder - visa fördjupad kunskap om och förståelse för hur relationen mellan vetenskapsteoretiska utgångspunkter, valda forskningsmetoder och konstnärliga explorativa förhållningsätt har relevans för huvudämnet

I kursen Självständigt arbete 1 på grundnivå utvecklar studenten kunskap i att reflektera, analysera och formulera sig på ett fördjupat plan i relation till ämnesstudiernas huvudområde kring forsknings- och utvecklingsarbete i produktionen av en forskningsöversikt. Studenten genomför i kursen Självständigt arbete 2 på avancerad nivå en undersökning med olika slags vetenskapliga metoder. Studenten utvecklar en bred och fördjupad förståelse kring vetenskaplig förankring i relation till sin beprövade erfarenhet i lärarutbildningens olika delar UVK, VFU och ämnesdidaktik. I kursen ingår att tillvarata för ämnesområdet relevanta forskningsresultat och att utforma en problemformulering som studenten undersöker självständigt genom att tillämpa relevanta metoder. Studenten författar en vetenskaplig text med ett adekvat språk och använder ämnesspecifika begrepp. Studenten utvecklar en förståelse för forsknings- och utvecklingsarbete och med hänsyn till forskningsetiska principer. Därigenom utvecklar studenten fördjupad kunskap om relationen mellan valda teoretiska utgångspunkter och forskningsmetoder.

I kursen Självständigt arbete 3 på avancerad nivå genomför studenten en vetenskapligt förankrad studie utifrån nationell som internationell forskning och utvecklar sin kunskap och förståelse i att redogöra för relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och forskningsmetoder. Insamlingen av empiri görs exempelvis genom konstnärligt explorativa (Wallén, 1993; Karlsson Häikiö, 2013), auto-etnografiska (Gunnemark, 2011) eller performativa (Schechner, 1998; Eriksson, 2010) undersökningsmetoder. Studiens resultat organiseras och presenteras i en för gestaltningen relevant form jämte en vetenskapligt förankrad skriftlig framställning. Studenten lär sig värdera och bedöma den egna insatsen i relation till ämnets huvudområde och utveckling liksom systematiskt granska och kritiskt förhålla sig till komplexa frågeställningar och medstudenters självständiga arbete. Studenten utvecklar sin förmåga att självständigt genomföra ett vetenskapligt arbete i enlighet med forskningsetiska principer.

Ett utvecklingsområde som identifierats av lärarlaget för framför allt examenskurserna är behovet av att tydliggöra skillnader i användandet av kvantitativa och kvalitativa metoder. Fokus i studenternas val av referenser till forskning liksom val av metoder ligger oftast inom det kvalitativa spektrat. Visuella metoder kan vara både kvantitativa och kvalitativa. Ett område som arbetslaget har arbetat med och sett resultat kring är tydliggörandet av användandet av visuella metoder inom bildområdet i relation till utbildningsvetenskaplig forskning. En av de viktiga delarna i utbildningen vid BVK är att förstå relationen mellan mediespecifika och medieneutrala aspekter av ämnet. Förhållandet mellan teori och praktik problematiseras därför genomgående, och därför blir också förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlad på många olika sätt liksom ett progressionsperspektiv på kunskapsutvecklingen genom utbildningen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål (F2)

3. *Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Mål 3 behandlas på ett mer generellt utbildningsvetenskapligt plan i kärnkurserna K41G, K50G och K81A, och på ett ämnesdidaktiskt plan, framförallt i examensarbetskurserna men även i VFU4. De examensarbeten som skrivs på programmet, såväl på grundläggande som på avancerad nivå, förväntas utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Det är viktigt att ämneslärarprogrammets studenter kan använda ämnets teoretiska verktyg och metoder för att beforska skolan. Att hitta denna ingång i de självständiga arbetena har krävt en omställning på ämnesinstitutionerna från ett mer strikt ämnesfokus till ett ämnesdidaktiskt fokus.

I grundkurserna arbetar studenterna kontinuerligt med olika typer av dokumentation av sina lärprocesser, genom skrivande av egna anteckningar i en reflekterande blogg. Denna blogg består av både bilder och texter. Då detta är en springande punkt i bildämnet tränas studenterna att fundera kring förhållandet mellan bildämnets språkliga och icke-formulerade dimensioner, vilket kopplas förmågan att genom bildanalys tolka bilder och regelverk kring bildpublicering och offentliggörande av bilder. Detta är särskilt viktigt i relation till barn och ungas bildandevändning i ett allt mer digitaliserat samhälle, som i sin tur har beröringspunkter med bedömning och utvecklingsarbete i skolan. Till detta anknys studenternas eget konstnärliga arbete med olika metoder; fotografi, rörlig bild, analog bildframställning och bildhantering med digitala media. Centralt är reflektion och kritisk granskning av den egna lärprocessen och andra medstudenters arbetsprocesser, t. ex via blogg eller sokratiska samtal. Till användandet av olika slags bilddidaktiska och konstnärliga metoder kopplas utifrån en progression i studiegången förmågan att genomföra och reflektera kring forskning inom ämnesområdet och vidare anknyta till yrkeskunskapen. Här utvecklas förmågan att som bildlärare använda relevanta frågeställningar, teorier, metoder relaterat till den egna bildundervisningen. Successivt utvecklas också förmågan att med olika vetenskapliga och/eller konstnärliga metoder öka sin bilddidaktiska förmåga.

Ett annat exempel på hur utvecklandet av kritisk reflektion sker i kurserna Bild för lärare 1 och Bild för gymnasielärare 1 är momentet Fotohistoriska bilder. Studenterna får i uppgift att ta med sig ett fotografi från ett självvalt årtionde. Därefter gör de en undersökning om och skriver en text om det årtionde de valt. Studenternas bilder går sedan igenom i klassrummet där i stort sett hela spannet från 1800-tal till 2000-tal blir belyst utifrån en fotohistorisk lins och genom bildsamtal. Läraren anknyter till fotohistorien

och studenterna får diskutera hur fotohistorien framskrivits som ett heteronormativt och manligt dominerat kunskapsområde i kurs- och facklitteratur. Detta kan jämföras och diskuteras i relation till den fotohistoria som studenterna tagit fram. Studenterna får vidare värdera informationens och källors giltighet, vilket ställs i relation bildlärarrollen och frågor kring jämställdhet, likabehandling, genus, och demokrati och olika åldersgrupper av elever. Studenternas arbeten sätts samman till en fotohistorisk 'bok'.

I följande tabeller ges en översikt över de kurser som behandlar examensmål F2.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål F2 Färdighet och förmåga
L9BD31 Bild för lärare 3 LGBD31 Bild för gymnasielärare 3	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentera den egna arbetsprocessen och kunna göra bedömningar av den egna utvecklingen i gestaltungsarbete - använda olika dokumentationsformer som underlag för bedömning och kunna kommunicera bedömning till medstudenter och andra.
L9BD46 Bild för lärare 4	<ul style="list-style-type: none"> - använda olika typer av miljöer inom bild, rörlig bild och fotografi utifrån specifika konstnärliga och didaktiska syften, - utveckla och genomföra ett fotografiskt gestaltungsarbete, - utveckla och genomföra ett arbete med rörlig bild och hantera ljud som en del i gestaltningen, - utveckla och genomföra arbeten inom grafisk formgivning, design och marknadsföring, - hantera och redovisa för regler och lagar gällande bildhantering, - redogöra för hur kunskap kan inhämtas och utbytas genom en variation av digitala respektive analoga verktyg i såväl redovisning, dokumentation samt i ett eget gestaltande projekt.
L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet (F2).
L9BD2A Självständigt arbete 2	<ul style="list-style-type: none"> - visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, tillämpa vetenskapliga metoder, - genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik, - visa förmåga att självständigt författa en vetenskapligt sammanhållen text på korrekt och för det vetenskapliga området adekvat språk* och muntligt argumentera för brister och förtjänster i ett vetenskapligt arbete, - visa förmåga att muntligt redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper.

Specifikt för gymnasieskolan

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål F2 Färdighet och förmåga
LGBF11 Bild fördjupning 1 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - framställa och presentera eget dokumentärt fotografiskt arbete, - framställa och presentera eget arbete med rörlig bild genom digitala och fotografiska bildframställningsverktyg och metoder, - planera, dokumentera och redovisa den egna arbetsprocessen i flera visuella media och material, - analyser och kritiskt granska hur samhällsbyggnad, individ och samhälle påverkas av och genom arkitektur.
LGBD41 Bild fördjupning 5 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - planera och genomföra ett konstnärligt gestaltungsarbete satt i relation till undervisning och lärande, - visualiserar konstnärliga undersökande metoder, - analysera samtida konst kopplat till det egna arbetet.
LGBF61 Bild fördjupning 6 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - genomföra ett eget gestaltungsarbete i relation till teoribildningar gällande intersektionalitet, interkulturella perspektiv och normkritisk pedagogik, - visuellt problematisera skolans demokratiuppdrag i ett samhälle präglad av mångfald genom gestaltande arbeten, - ta ställning till och tillämpa olika bilddidaktiskt inkluderande arbetsformer i relation till ämnet bild.
L9BD46 Bild för lärare 4	<ul style="list-style-type: none"> - använda olika typer av miljöer inom bild, rörlig bild och fotografi utifrån specifika konstnärliga och didaktiska syften, - utveckla och genomföra ett fotografiskt gestaltungsarbete, - utveckla och genomföra ett arbete med rörlig bild och hantera ljud som en del i gestaltningen, - utveckla och genomföra arbeten inom grafisk formgivning, design och marknadsföring, - hantera och redovisa för regler och lagar gällande bildhantering, - redogöra för hur kunskap kan inhämtas och utbytas genom en variation av digitala respektive analoga verktyg i såväl redovisning, dokumentation samt i ett eget gestaltande projekt.
L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet (F2).

LGBD2A Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, tillämpa vetenskapliga metoder, - genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik - visa förmåga att självständigt författa en vetenskapligt sammanhållen text på korrekt och för det vetenskapliga området adekvat språk och muntligt argumentera för brister och förtjänster i ett vetenskapligt arbete - visa förmåga att muntligt redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper
LGBD5A Självständigt arbete 3	<ul style="list-style-type: none"> - självständigt genomföra en vetenskaplig uppsats utifrån en konstnärlig undersökning - organisera och presentera resultatet av en konstnärlig explorativ undersökning i en för gestaltningen relevant form - självständigt identifiera, formulera samt kritiskt bearbeta för ämnesområdet relevanta problemställningar i vetenskaplig text och i ett konstnärligt arbete - analysera relevant empiri för det egna arbetet och sätta det i relation till samtida nationell och internationell forskning - kritiskt och konstruktivt granska och diskutera såväl eget som medstudenters arbeten

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål (F4)

4. *Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik får studenterna möjlighet att utveckla framförallt under sina fyra VFU-kurser. VFU-kurserna har en tydlig progression som vi på programmet beskriver som undersökande VFU, genomförande VFU och syntetiserande VFU. Även ämneskurserna innehåller övningar och examinationer där studenterna ges möjlighet att använda sitt didaktiska och ämnesdidaktiska kunnande, till exempel i samband med att de konstruerar och simulerar undervisningsupplägg och gör lektionsplaneringar. Inom ramen för kärnkurser förs också allmänna didaktiska resonemang om bland annat konstruktiv länkning och bedömning samt om hur undervisningen kan möta eleverns skilda behov.

Utvecklandet av färdighet och förmåga är en progression som examineras, från grundkursernas grundläggande nivå fram till de Självständiga arbetena, vilket framgår av kompilationen i tabellerna nedan gällande ämnesdidaktik, eller bilddidaktik. Ett utvecklingsområde är uppföljningen av UVK-kursernas allmäntdidaktiska innehåll i relation till ämneskurserna inom bildinriktningarna och ett förbättringsområde är att koppla studenternas erfarenheter från kärnkurserna mer in i bildkurserna.

Genom detta skapas en bredare diskussion kring allmäntdidaktiska frågor som får ämnesdidaktiska konsekvenser, som gruppdynamik, etiska frågeställningar, mångfaldsfrågor på ett generellt plan och vad de särskilt kan erbjuda för ingångar i bildundervisning. I senare del ska kärnkurserna K41G och K50G relateras till fördjupningsnivån i bildkurserna. Kärnkurserna K61A, K71A samt K81A anknys på samma sätt till den avancerade nivån i bildkurserna. Detta sker i de utvecklingsgrupper som alla lärare är indelade i. Även studenternas kursvärderingar ger information som lärarna kontinuerligt beaktar. Diskussioner om didaktiken och uppföljningen görs på månatliga BVK-möten och på terminsvisa planeringsdagar.

I följande tabeller ges en översikt över de kurser som behandlar examensmål F4.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål F4 Färdighet och förmåga
L9BD11 Bild för lärare 1	<ul style="list-style-type: none"> - tillämpa och problematisera kunskaper om och i bildframställning, - tillämpa ett undersökande förhållningsätt genom gestaltande bildframställning.
L9BD21 Bild för lärare 2	<ul style="list-style-type: none"> - använda olika redskap och metoder i bildframställning, - genomföra ett gestaltungs-baserat projekt utifrån visuella undersökningsmetoder.
L9BD31 Bild för lärare 3	<ul style="list-style-type: none"> - använda olika dokumentationsformer som underlag för bedömning och kunna kommunicera bedömning till medstudenter och andra.
L9BD46 Bild för lärare 4	<ul style="list-style-type: none"> - använda olika typer av miljöer inom bild, rörlig bild och fotografi utifrån specifika konstnärliga och didaktiska syften, - utveckla och genomföra ett fotografiskt gestaltungsarbete, - utveckla och genomföra ett arbete med rörlig bild och hantera ljud som en del i gestaltningen, - utveckla och genomföra arbeten inom grafisk formgivning, design och marknadsföring, - dokumentera och redovisa den egna konstnärliga processen utifrån digitala och internetbaserade verktyg.
L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet (F2).
L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, tillämpa vetenskapliga metoder, - genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik - visa förmåga att självständigt författa en vetenskapligt sammanhållen text på korrekt och för det vetenskapliga området adekvat språk och muntligt argumentera för brister och förtjänster i ett vetenskapligt arbete - visa förmåga att muntligt redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper

Specifikt för gymnasieskolan

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål F4 Färdighet och förmåga
LGBD11 Bild 1 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - tillämpa och problematisera kunskaper om och i bildframställning, - tillämpa ett undersökande förhållningsätt genom gestaltande bildframställning, - dokumentera och reflektera didaktiskt kring bild och den egna bildframställningen.
LGBD21 Bild 2 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - genomföra ett gestaltungs-baserat projekt utifrån visuella undersökningsmetoder - tillämpa bilddidaktiska teorier och begreppsbyggnader i relation till ett eget gestaltungsarbete - analysera och tolka historiska och samtida bilder.
LGBD31 Bild för gymnasie-lärare 3	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentera den egna arbetsprocessen och kunna göra bedömningar av den egna utvecklingen i gestaltungsarbete - använda olika dokumentationsformer som underlag för bedömning och kunna kommunicera bedömning till medstudenter och andra.
LGBF11 Bild fördjupning 1 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - framställa och presentera eget dokumentärt fotografiskt arbete, - framställa och presentera eget arbete med rörlig bild genom digitala och fotografiska bildframställningsverktyg och metoder, - planera, dokumentera och redovisa den egna arbetsprocessen i flera visuella media och material, - analysera och kritiskt granska hur samhällsbyggnad, individ och samhälle påverkas av och genom arkitektur.
LGBD51 Bild fördjupning 5 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - tillämpa undersökande konstnärliga arbetsmetoder i olika material, - dokumentera olika sätt för materialanvändning i undervisningssituationer, - planera och iscensätta undervisning i bild utifrån användning och framställning av olika konstnärliga material och tekniker.
LGBF61 Bild fördjupning 6 för gymnasie-lärare	<ul style="list-style-type: none"> - genomföra ett eget gestaltungsarbete i relation till teoribildningar gällande intersektionalitet, interkulturella perspektiv och normkritisk pedagogik, - visuellt problematisera skolans demokratiuppdrag i ett samhälle präglat av mångfald genom gestaltande arbeten, - ta ställning till och tillämpa olika bilddidaktiskt inkluderande arbetsformer i relation till ämnet bild.

L9BD2G Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet (F2).
LGBD2A Självständigt arbete 1	<ul style="list-style-type: none"> - visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, tillämpa vetenskapliga metoder, - genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik - visa förmåga att självständigt författa en vetenskapligt sammanhållen text på korrekt och för det vetenskapliga området adekvat språk och muntligt argumentera för brister och förtjänster i ett vetenskapligt arbete - visa förmåga att muntligt redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper
LGBD5A Självständigt arbete 3	<ul style="list-style-type: none"> - självständigt genomföra en vetenskaplig uppsats utifrån en konstnärlig undersökning - organisera och presentera resultatet av en konstnärlig explorativ undersökning i en för gestaltningen relevant form - självständigt identifiera, formulera samt kritiskt bearbeta för ämnesområdet relevanta problemställningar i vetenskaplig text och i ett konstnärligt arbete - analysera relevant empiri för det egna arbetet och sätta det i relation till samtida nationell och internationell forskning - kritiskt och konstruktivt granska och diskutera såväl eget som medstudenters arbeten

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål (F5)

5. *Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Mål 5 hanteras framförallt i de fyra VFU-kurserna. När det gäller studentens förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna. Till exempel förväntas studenten i VFU1 kunna planera, genomföra och utvärdera pedagogiska aktiviteter med stöd av sin VFU-handledare, i VFU2 i dialog med sin VFU-handledare och i VFU3 såväl kollegialt som självständigt.

I VFU1 ligger fokus på undersökning där studenten ska sätta sig in i lärarrollen och där kommunikation är en uppgift som är knuten till denna. Studenten ska intervjuva tre lärare för att ta reda på hur mål och innehåll kommuniceras för att på bästa sätt stimulera elevens lärande och utveckling och pröva på att tillsammans med sin lokala lärarutbildare planera och hålla i en pedagogisk aktivitet. Litteratur knuten till

kursen är *Undervisning i teori och praktik* (Lindström & Pennlert, 2016, 6:e reviderade upplagan) samt styrdokument för respektive inriktning.

I VFU2 utvecklar, som nämnts ovan, studenten sin förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisningen med översyn från VFU-handledaren. Stort fokus läggs på ämnesdidaktik, metoder och planering utifrån styrdokument och värdegrund (demokratiskt förhållningssätt).

Kurserna VFU3 har fokus på progression utifrån tidigare VFU och självvärdering. Studenten planerar och genomför självständigt/på egen hand undervisning i bildämnet, samt reflekterar över och problematiserar genomförda aktiviteter tillsammans med VFU-kurslärare och lokal lärarutbildare. Stort fokus ligger här på bedömning, dokumentation och elevens lärande.

I VFU4 visar och uttrycker studenten kunskaper i bildämnet och relaterar det till en pedagogisk upplagd undervisning. Studenten visar didaktiska och metodiska kunskaper så att alla elever ges möjlighet att lära. Studenten utvecklar ett inkluderande förhållningssätt, samt kunskaper om skolans styrning och organisation, bedömning och pedagogiska ledning.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Specifikt för gymnasieskolan

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål (V3)

6. Enligt UKÄ:s rekommendationer beskriver lärosätet måluppfyllelsen för det utvalda examensmålet i självvärderingens del 1.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Specifikt för gymnasieskolan

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Redogör för hur det säkerställs att studenterna uppnår den del av examensordningens mål som gäller jämställdhet, dvs. visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Under VFU-kurserna förväntas lärarstudenterna i bild ha ett inkluderande perspektiv i sin planering av undervisningen på praktikskolan så att alla elever ges möjlighet att lära och utvecklas. Det här finns med i VFU2, 3 och 4. I studenternas föregående kurser Bild för lärare 3 och Bild för gymnasielärare 3 finns likabehandling med i flera kursmoment och begrepp som inkluderande förhållningssätt, normkritiskt perspektiv finns med och elever i behov av särskilt stöd. I praxisseminarier i framförallt VFU3 och 4 lyfts värdegrundsarbete och normkritiskt och demokratiskt förhållningssätt. I den individuella skriftliga inlämningsuppgiften som lämnas in anonymt i GU:s lärplattform GUL ska studenten utöver reflektion kring ämnesdidaktik, undervisning planering mm. förhålla sig till värdegrundsarbetet Här anknuter studenten sina erfarenheter från praktik och studier till teori samt kopplar dem till relevanta. En del studenter arbetar också under sin praktik med just likabehandling, t.ex. identitetskapande, diskriminering, allas lika värde, stereotypa könsroller för att nämna några.

Ett exempel på obligatorisk litteratur där jämställdhetsmålet behandlas är boken *Bildundervisning och lärande genom bilder* (Åsén, 2017). Här finns bland annat kapitel om Interkulturell bildpedagogik.

I pågående kollegiala samtal har lärarna på BVK formulerat sig kring tre utbildningsideologiska perspektiv; relationella, (norm)kritiska och undersökande perspektiv. Dessa ligger sedan till grund för utvecklingen av hela utbildningen men är också i konstant formulering och omformulering. Utifrån dessa tre perspektiv hoppas lärarlaget i bild att närma sig ett större inkluderande, jämlikt och jämställt förhållande till varandra, till studenter, institutioner och samhället som helhet. I flertalet kurser ingår dessa tre delar som ibland uttalade, ibland outtalade ingångar.

Konstnärliga fakulteten anordnar varje år en särskild dag för lärarutbildarna vid fakulteten. På denna dag har bl.a. teman tagits upp som berör jämställdhetsaspekter, makt, genus etc. Dessutom anordnade den konstnärliga fakulteten under 2018 en workshop för de anställda om breddad rekrytering av fakultetens jämställdhetsombud och en projektledare för breddad rekrytering. På HDK:s personaldagar har GU:s jämställdhetsombud föreläst om utvecklingsarbetet på universitetsnivå.

På HDK finns likabehandlingsombud och en likabehandlingsgrupp. Det finns tydliga vägar för såväl lärare och studenter att kunna söka kontakt ifall de upplever att de blivit ojämlikt behandlade. En viktig väg för studenterna är dels studievägledare på HDK, men också den ämnesansvarige.

Ett flertal lärare från BVK ordnade i samband med #Metoo en performance för hela HDK:s personal på en personaldag. Detta event följdes upp av prefekten i veckobrev. Flera av lärarna i bildlärarkollegiet är med i en grupp som anordnar caféer och andra event för studenter, som resväskeloppis etc.

En lärare i bildärarkollegiet tillhör initiativtagarna och arrangörerna av en årlig händelse där offentligheten har bjudits in att konstruera ljuslyktor i papp. Dessa ljuslyktor har sedan använts i en manifestation där många hundratals personer har deltagit och där man tågat på Avenyn i Göteborg för jämställdhet och mänskliga rättigheter med fokus på flyktingar och nyanlända, och särskilt flyktingbarn från Afghanistan och Syrien. Även om deltagandet var frivilligt för studentstudenter var aktiviteten väl besökt och uppskattad: <https://akademinvaland.gu.se/aktuellt/e/?eventId=3175155906>

I anslutning till det mediala fokus som uppstod om könsdiskriminering och sexuella trakasserier i samband med #metoo hösten 2017 genomförde programmet en anonym studentenkät om likabehandling och diskriminering inom Ämneslärarprogrammet. Enkäten besvarades av 182 studenter. Av svaren kunde vi dra slutsatsen att de flesta studenterna anser att ett jämställdhetsperspektiv präglar den universitetsförlagda delen av utbildningen. Dock ansåg 6 studenter att den inte alls gör det medan 35 ansåg att den gör det, men i låg grad. Liknande resultat erhöles för den verksamhetsförlagda delen. Dessa resultat är inte alarmerande men ger oss ändå anledning att reflektera över hur insatser på ÄLP kan utformas för att ge studenterna bättre förutsättningar att nå programmets examensmål, samt för att nå GU:s mål om jämställdhet så som de är formulerade i Vision 2020. Dessa har konkretiserats i en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, JiGU. På ÄLP har vi dessutom väl utarbetade rutiner för hantering av diskrimineringsärenden under VFU. Dessa beskrivs närmare i del 1.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

I kursen Bild för lärare 2 ingår studier om lagar och regler kring bildanvändning och jämställdhet som en grundläggande förutsättning för att skapa en likvärdig undervisning i skolan. Genom att studera lagar och förordningar gällande bildämnet skapas en förmåga att reflektera över bildämnets rättsliga perspektiv och jämställdhet. Även historiska och samtida perspektiv innebär att jämställdhetsperspektiv beaktas i kursinnehållet. Bedömning och värdering är centralt i kursinnehållet i Bild för lärare 3. I kursen lär sig studenten bedömning och betygssättning i bildämnet, men också att göra bedömningar och värderingar som är kopplade till ämnet utifrån vidgade perspektiv som jämställdhet.

Specifikt för gymnasieskolan

I kursen Bild fördjupning 6 för gymnasielärare utmanas studenten att använda sina kunskaper från BVK:s kurser utifrån ett helhetsperspektiv där gymnasieskolans demokratiuppdrag ställs i relation till teorier inom forskningsfältet visuell kultur och belyses utifrån normkritiska, mångfalds- och globala perspektiv. Den (norm)kritiska ingången, som är central för hela studieängången i BVK, förutsätter en hög reflektionsnivå hos studenten kring perspektiv som har att göra med likabehandling, jämställdhet, frågor kring genus, makt, etnicitet etc. Kursen Bild fördjupning 8 för gymnasielärare syftar till att studenten på ett självständigt sätt skall bearbeta och behandla den kommande rollen som bildlärare och reflektera kring bildläraryrket utifrån ett fördjupat perspektiv. Denna reflektion innehåller aspekter som grundar sig i skolans och gymnasieskolans demokrati-uppdrag utifrån en metarefleksion. Här är aspekter av jämställdhet jämte andra aspekter av ett yrkesprofessionellt förhållningsätt centrala.

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

På ÄLP finns rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete från kurs- till programnivå. Varje kurs följs upp genom kursrapporter från kursansvarig lärare. Kursrapporterna granskas av programledarna och bildar underlag till en programrapport. I programrapporten, som SOL är mottagare av, analyseras bland annat styrkor och svagheter. En sådan analys är möjlig att göra på grund av kursrapportens utformning, som fokuserar på detta, såväl ur studentperspektiv som ur lärarperspektiv. I kursrapporten formuleras även förslag till kursutveckling, vilka sammanfattas i programrapporten.

En svag länk i denna del av det systematiska kvalitetsarbetet är antalet studenter som väljer att delta i kursvärderingar. På programmet förs diskussioner om hur detta kan åtgärdas. Diskussionerna har mynnat ut i utvecklingsarbete med dels schemalagda dels muntliga utvärderingar. Även då svarsfrekvensen är låg är det möjligt att identifiera svagheter i vissa kurser om de påpekas av studenterna vid återkommande kurstillfällen eller om flertalet studenter ger samstämmig kritik. På så sätt kan ändå en systematisk kursutveckling ske. Ytterligare ett problem är uteblivna kursrapporter, vilket medför att studenternas kursvärderingar inte kan granskas på programnivå. Programrådet har påpekat vikten av inrapportering och de senaste åren har vi sett en positiv trend, där allt fler kurser avrapporteras.

En viktig del i programrådets systematiska kvalitetsarbete är att relatera kursmål till examensmål, för att kunna garantera att studenterna ges möjlighet att uppnå dem. Därför uppmanas kursansvariga lärare att redogöra för dessa kopplingar i kursrapporterna. Denna del av kvalitetsarbetet är också viktig för institutionernas kursutveckling, då länkningen förtydligar relationen till övriga kurser inom programmet. Andra etablerade kanaler för att få information om programmets styrkor och svagheter är programdialoger med studenterna i mitten av utbildningen och skriftliga studentenkäter i slutet av utbildningen. Dessa beskrivs mer ingående under bedömningsområdet Studentperspektiv.

Sammantaget ger denna information underlag för programrådets utveckling av programmet. Utifrån de utvecklingsområden som identifieras formas årsvisa fokusgrupper i programrådet (se Beskrivning i del 1). Fokusgrupperna utarbetar åtgärdsplaner för sitt arbete. Dessa sammanställs och presenteras för SOL. Därefter genomförs konkreta åtgärder i dialog med institutionerna. Som exempel kan nämnas utformning av en programgemensam kurs om hållbar utveckling, formulering av ramkursplaner för VFU- och examensarbetskurser samt bedömningskriterier och praxis för examination av de senare samt införande av ett nytt system för antagning till programmet. Kollegial utveckling av programmet sker också genom programkonferenser och kollegial kursgranskning som genomförs två gånger per år.

Programrådet tar även initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier inom utsatt tid. Ett exempel på detta är en revidering av behörighetskraven för programmets gemensamma kurser. I denna revidering beaktades studenternas möjligheter till omexamination och studieuppehåll. I samband med detta infördes också en praxis att erbjuda omexaminationer under sommaren. Ytterligare ett mål med revideringen var att förtydliga sammanhang och progression mellan programmets olika kurser.

Den systematiska uppföljningen av programmets högskoleförlagda del anser vi är tillfredsställande. Även om VFU-kurser följs upp systematiskt i form av kursrapporter önskar vi en större delaktighet från medverkande skolhuvudmän och VFU-skolor i detta arbete. Det pågår en revidering av VFU-avtal mellan GU och skolhuvudmän i regionen som ska börja gälla under 2019. Genom det nya avtalet skapas en organisation för kvalitetsuppföljning på programnivå där just detta problem åtgärdas genom programvisa VFU-samverkansgrupper med representanter från GU och medverkande skolhuvudmän. Ett uttalat syfte med VFU-samverkansgrupperna är också att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

Utöver ovanstående rutiner för ÄLP:s kvalitetsarbete ingår medverkande institutioner i respektive fakultets implementering av GU:s policy för kvalitetsssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen. Inom ramen för kvalitetspolicyen ska fakulteterna bland annat tillse att kurser inom programmet tillgodoser studentinflytande, relevant lärarkompetens, forskningsanknytning, samt ändamålsenlig studiemiljö.

Studenterna vid BVK erbjuds förutom skriftlig kursvärdering att ge muntlig respons till kurslärare på kursinnehåll och upplägg. Synpunkterna sammanställs av kursansvarig lärare i kursrapport och förmedlas vidare till ämnesansvarig som i sin tur arkiverar alla kursplaner, studieguider och kursvärderingar på GUL. Dessa skickas sedan vidare till programledarna och programrådet för ÄLP.

Vid BVK görs en ämnesutvärdering med de studenter som läser sista terminen. Studenternas synpunkter sammanställs av ämnesansvarig och återkopplas till lärarlaget och studierektor på HDK.

Studenterna som har olika typer av svårigheter eller har avvikelser i sin studiegång beaktas och följs upp särskilt av ämnesansvarig. Studenter som har olika typer av funktionshinder får en genomgång av de olika stöd och hjälpmedel som finns att tillgå via HDK men också vid GU av studievägledaren på HDK. BVK har exempelvis haft flera studenter med synnedläggning som studerat till bildlärare, och dessa studier har fungerat väl med hjälp av studievägledare, ämnesansvarig och kurslärare. I de fall där studenter halkar efter eller gör studieuppehåll med sina studier tar ämnesansvarig (eller kurslärare, eller båda) kontakt med studenten och erbjuder ett studievägledande samtal. Alternativa studiegångar kan upprättas, exempelvis i samråd med studievägledarna som sitter centralt för lärarutbildningen för GU samt i samråd med ämnesansvarig.

Studenter med dyslexidiagnos får stöd via studievägledare, ämnesansvarig, ASK och GU:s centrala stödfunktion med t ex inläsning av litteratur. Studenter som behöver extra tid för inlämning av uppgifter och i samband med skrivandet av självständiga arbeten behöver också ofta mer stöd av handledare. Detta orsakar i vissa fall problem då handledningstid fördelas lika mellan studenter utifrån budget.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Avhopp är inte lika omfattande inom bildämnet som på 7-9-inriktningen i övrigt. Dessutom har ett flertal studenter tillkommit BVK genom byte av studieinriktning från andra ämnen.

Specifikt för gymnasieskolan

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Studenterna ges möjlighet att delta i utvecklingen av programmet på olika sätt, framförallt genom kursvärderingar och representanter i programrådet, vilket beskrivits i tidigare avsnitt. De kan även framföra synpunkter på utbildningen i samband med programdialoger och studentenkäter. Dessutom genomför programstudievägledarna riktade samtal med studenterna vid regelbundna tillfällen för information och återkoppling. Inför programstarten erbjuder studievägledningen exempelvis alla nyantagna studenter möjlighet att komma på informationsträffar om högskolestudier och lärarutbildning vid GU. Därefter möter programstudievägledarna studenterna under första terminens kärnkurser. Ytterligare två träffar genomförs, dels i samband med K41G på termin 3 och dels i slutet av utbildningen för att informera om lärarlegitimation och examensansökan.

Bildlärarstudenterna får när de startar på BVK en genomgång av vilka kontaktpersoner som är tillgängliga för dem under deras studier och uppmanas att kontakta studievägledning i frågor som har att göra med deras studiegångar och ämnesansvarig när det gäller frågor kring de direkta ämnesstudierna. De erbjuds att för varje årskull välja en studentrepresentant som sedan bjuds in till kollegiemöten med lärarna vid några tillfällen varje termin. Det har dock, beroende på årskull, varit svårt att få studenter att välja denna roll trots att upprepade och aktiva försök har gjorts av såväl ämnesansvarig liksom av kurslärare att finna studentrepresentanter. Studentrepresentant har möjlighet att lägga till egna punkter på dagordningen. Konstkåren företräder studentstudenterna under deras studier på HDK och deltar i månatliga träffar med Prefekt tillsammans med administrativ samordnare för att stötta studenternas arbete i olika grupper där de är representerade; kollegiala råd, utbildningsråd, forskningsråd, arbetsmiljögrupp, institutionsråd och vid rekryteringar.

Vid senaste kursrevideringsarbetet 2017 gavs studenterna möjlighet att delta aktivt i detta arbete genom att flera utkast skickades till studentrepresentanter under arbetets gång för respons liksom till studentkåren på Konstnärliga fakulteten. Diskussioner fördes också mer informellt med studenter i vissa utvalda kurser samt att mycket vikt har lagts vid kursutvärderingar av studenter genom hela programmet.

Lärlärlaget anordnar olika slags aktiviteter för studenterna, exempelvis har de flesta år som utbildningen varit förlagd på HDK, anordnats morgonmöten där lärarna och studenterna äter frukost tillsammans vid några tillfällen per år. Detta är ett viktigt forum för att träffa studenterna informellt. Studentportalen används liksom GUL för information. En annan aktivitet som är viktig är ämnets dag som samordnas av studievägledaren på HDK.

Den genomsnittliga bildlärarstudenten är kvinna i åldern 19-29 år med svensk bakgrund. Det finns dock studenter med annan bakgrund än svensk i grupperna och 20% av studenterna är män. Tilltalet och utformningen av antagningsprovet har varit föremål för utvecklingsarbete på bildlärarenheten och skrivits om för att bli mer inkluderande. Alltjämt är målgruppen likartad och ett fortsatt utvecklingsarbete behövs med information om utbildningen i olika slags och flera forum för att nå bredare målgrupper.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

Specifikt för gymnasieskolan

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7-9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Framtidens lärare står inför flera utmaningar, där hållbar utveckling och det flerspråkiga klassrummet är två centrala områden. För att ge studenterna beredskap att undervisa om frågor som rör hållbar utveckling läser alla studenter kursen "Hållbar utveckling med människan i centrum". Kursen som av universitetsstyrelsen, belönades med Pam Fredmans pris 2018, har utvecklats genom samverkan mellan programrådet, Universeum, Världskulturmuseet och Globala skolan. Kursen behandlar hållbar utveckling med fokus på social hållbarhet och mänskliga rättigheter. Genom samarbetet möter samtliga studenter alternativa lärmiljöer i form av museer, science centers och konsthallar. Kursen har, tillsammans med övrigt utvecklingsarbete inom hållbar utveckling, lett till att ÄLP kunnat hållbarhetsmärkas.

Enligt Skolverkets statistik läser och lär 18 % av Sveriges elever på sitt andraspråk. För att ge dessa elever extra stöttning i sitt lärande är det viktigt att lärare i alla ämnen förstår kopplingen mellan språkliga krav och kunskapsutveckling i ämnet. Programrådet har haft fokus på att försöka utveckla programmet, så att alla studenter ska få en kurs om språk- och kunskapsutvecklande arbete. Denna kurs är nu under utveckling och kommer att starta HT19.

Samverkan är hela universitetets angelägenhet och BVK har samverkan med flera olika parter både internt över ämnes- och fakultetsgränser på GU och externt med samverkanspartners utanför universitetet, som Aalto universitet, Aalborg universitet och Umeå universitet.

BVK är medlemmar i internationella InSEA (International Association for Education Through Art) och InSEA Sverige, och deltar i internationella konferenser inom bildområdet, som Daegu i Sydkorea 2017. Ett 10-årigt samarbete finns med lärarutbildningen i Torshavn, Färöarna, med lärar- och studentutbyten. I november 2018 besökte lärare med 16 studenter bildlärarinriktningen från Färöarna och deltog i workshops på HDK. Lärarnas kompetens fördjupas genom dessa kontakter, och studenterna får möjlighet till fler platser att genomföra sin VFU på genom att flera kontrakt om utbyte skrivits mellan parterna.

Mobilitetsfönstret för VFU i bildlärarinriktningen är i VFU3. Studenter från BVK har förutom i Torshavn genomfört VFU vid Gakugei universitet i Tokyo i Japan och i Köpenhamn. Med Gakugei har ett utbyte gällande VFU varit möjligt såväl för lärare som studenter sedan 2003. Arbetet med internationalisering är prioriterat vid GU och ett mål inom Vision2020.

Bildlärarstudenterna och tidigare studenter inbjuds till BVK:s årliga nätverksträff via ett kontaktnätverk med över 1000 bildlärare via Facebook och mailkontakter dit ca 100 deltagare brukar komma. Exempelvis kan politiker, föreläsare, Skolverket och konstnärer bjudas in för att föreläsa och samtala om frågor som är aktuella; bedömning och värdering, synen på estetiska ämnen som "flumämnen", bildlärares status i skolan, normkritik och genus, betydelsen av konst i samhället etc.

Specifikt för grundskolans årskurs 7-9

BVK har haft flera uppdrag från Skolverket, som framtagandet av de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans åk 4-6 (år 2014-2016) samt grundskolans åk 7-9 (år 2012-2014). I detta arbete samverkade BVK med ett flertal bildlärare ute på skolor, ofta tidigare studenter (alumni), vilkas insatser var ovärderliga i sammanhanget. Bildlärarna bidrog med sina kunskaper om bildundervisning, bedömning och kollegiala samtal. Arbetet med bedömningsstöden har indirekt betytt mycket för studenterna som studerar bildinriktningen gentemot grundskola i ett andra led då bedömningsstöden finns med som viktiga underlag i utbildningen, framför allt i kursen Bild för lärare 3 och Bild för gymnasielärare 3 som har bedömning som huvudfokus.

Specifikt för gymnasieskolan

BVK har sedan ett flertal år ett samarbete med Schillerska gymnasiet, som ligger centralt beläget i Göteborg, och med Angeredsgymnasiet som ligger utanför staden. BVK var också mycket aktiv i den Centrumbildning som var placerad i Hammarkullen under en tid. Studenterna som studerar har på detta sätt möjlighet att förutom sina VFU-platser även besöka andra skolor. Alla kontaktytor och samarbeten på olika nivåer är mycket viktiga, både för studenter och för lärare då lärarnas kompetens och kunskap genererar kvalitet i BVK och kommer studenterna till godo. Genom den högskoleförlagda utbildningen förbereds studenterna för arbetslivet och genom andra aktiviteter förbereds de för deltagande i arbetslivet på ett yrkesfält; VFU, utlands-VFU, nätverksdeltagande, fältstudier, samverkan etc.

Med Schillerska gymnasiet handlar samarbetet om spetsutbildning där elever från Schillerska, som läser fler poäng i estetik än vad som vanligt erbjuds inom gymnasieskolan, kan delta i föreläsningar och workshops på BVK och på HDK och där studenter i BVK gentemot gymnasiet kan genomföra fördjupade fältstudier, exempelvis i samband med skrivandet av de Självständiga arbetena.

Med Angeredsgymnasiet har samarbetet handlat om deltagande i produktionen av kartläggningsmaterial gällande bildundervisning för nyanlända elever med bildlärare och förberedelseklass som BVK producerade på uppdrag av Skolverket mellan åren 2014-2016:

<https://bp.skolverket.se/web/kartlaggningsmaterial>